

poetik

udgives af Munksgaards Forlag for "poetik, selskab for æstetik og litteraturvidenskab".

Redaktion

Per Aage Brandt, Anker Gemzoe (Rud. Wulffsgade 8^a th, 8000 Århus),
Torben Kragh Grodal, Jørgen Holmgaard, Peter Madsen, Ralf Pittelkow,
Viggo Røder.

Tilknyttet redaktionen

Atle Kittang (Romansk Institut, HF-bygget, Sydnesplassen, 5000 Bergen),
Carsten Thau.

Redaktionen adresse

poetik, Institut for almindelig litteraturvidenskab, Dyrkøb 3, 1166
København K.

poetik udkommer med 4 hæfter pr. årgang. Pris i løssalg kr. 17,25 pr.
hæfte + forsendelse kr. 1,15, abonnement for 4. årgang kr. 46,- +
forsendelse kr. 4,60, kan tegnes hos Deres boghandler eller ved direkte
henvendelse til Munksgaards Forlag, Nørre Sogade 35, 1370 København K.
Betaling pr. check eller ved giro 16 20 50. Ved girering bedes anført
"Abonnement Poetik". Enkelte hæfter kan bestilles på samme måde.

INDHOLD

Samfundskritik eller sjælepleje, <i>Jørgen Holmgaard & Ralf Pittelkow</i> . . .	1
Tematisk tekstanalyse, <i>Torben Kragh Grodal</i>	40
Reklame og mening, <i>Nils Lykke Knudsen</i>	57
Om økonomiens teori og teoriens økonomi, <i>Ole Andkjær Olsen</i>	72

Tryk: JSN-offset, København

Jørgen Holmgaard & Ralf Pittelkow:

Samfundskritik eller sjælepleje?

— Aage Henriksen og "Fiskerne"

Emnet

Aage Henriksens skrifter er fænomener, der som regel fremkalder andet end ligegyldighed, når litteraturfolk bliver konfronteret med dem. Og det sker ikke så sjældent, for på trods af deres "åndelige" karakter støder de frem med hårdtslående materiel kraft: hans bøger lanceres af landets mest effektive reklame- og salgssapparat på det litterære område. Det er forhold, som vel at mærke ikke skal udsættes for en moralsk kritik, men som det er relevant at pege på i forbindelse med en undersøgelse af disse teksters samfundsmæssige betydning.

Når man tager i betragtning, at der vitterlig er foregået en del i retning af en kritisk bevidstgørelse blandt dem, der beskæftiger sig med litteratur som fag, kan man undre sig over, hvor lidt denne kritiske bevidsthed tilsyneladende har omfattet Aage Henriksen. Den kritiske holdning er almindelig, men som regel nøjes den med at begrunde sig på en *mistanke* om karakteren af det, der er på færde i teksterne. Analysen er ligeså sjælden som den er ønskelig (1). Dette forekommer at være de specifikke omstændigheder, som det følgende skrives ind i.

Vi starter med nogle principielle overvejelser, som bestemte træk ved Aage Henriksens tekster giver anledning til. For ikke alene at tage udgangspunkt i det principielle foretages derefter en punktanalyse, hvis resultat bliver et ikke-principielt argument for vores videre fremgangsmåde.

Den består herefter i en analyse af et afgrænset tekstafsnit i Aage Henriksens nyeste bog *Gotisk tid*. Analysen tager sigte på at afdække den betydningsstrukturering der foregår i teksten og at fastholde den i dens samfundsmæssige betydning. Anderledes sagt: vi vil prøve nøjere at undersøge, hvad det egentlig er Aage Henriksen siger om det emne han behandler, in casu Hans Kirks *Fiskerne*. Der indgår i dette afsnit en mere generel karakteristik af tænkingsmodellerne i Aage Henriksens beskrivelse. Det er meningen i dette afsnit at begrænse perspektivet til selve disse modeller uden at tage stilling til i hvor høj grad Aage Henriksens beskrivelse af *Fiskerne* kan siges at være dækkende.

Overledningen til en undersøgelse af dette spørgsmål bliver en udredning af to centrale problemfelter: monologismen og naturbegrebet. Endelig foretager vi en analyse af *Fiskerne* for på baggrund af den at komme frem til en karakteristik af Aage Henriksens beskrivelse, ikke alene hvad angår